

Lektionsplanering

Årskurs: Åk 9

Ämne: Historia

Tema: Svensk medeltid

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Under medeltiden kom Sverige att präglas av förändringar inom politik, ekonomi och samhälle. Eleverna ska få kännedom om viktiga händelser under medeltiden, såsom kristnandet av Sverige, 125-talets stormaktstid och hur feodalismen påverkade samhället.

Betygskriterium (E)

Eleven kan ge exempel på viktiga händelser och långsiktiga förändringar under medeltiden i Sverige och kan förklara hur dessa påverkat nutidens samhälle.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till medeltiden (10 min)

- Presentera tidsperiodens kännetecken.
- Diskutera skillnader mellan medeltiden och nutiden.
- Berätta om skolans och kyrkans roll under medeltiden.
- Ställ öppna frågor för att skapa intresse och engagemang.

2. Diskussion om feodalismen (15 min)

- Förklara begreppet feodalism och dess betydelse.
- Dela in klassen i grupper för diskussion om samhällsstrukturen.
- Be varje grupp att identifiera exempel på feodalismens påverkan i Sverige.
- Samla insikterna i helklassdiskussion.

3. Kristnandet av Sverige (15 min)

- Berätta om kristendomens intåg i Sverige.
- Analysera hur kristnandet påverkade det svenska samhället.
- Jämför med andra länder som genomgick liknande förändringar.
- Ge tid för frågor och reflektion.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta dagens lektion och centrala begrepp.
- Diskutera hur medeltiden fortfarande påverkar våra liv idag.
- Skriv ned reflektioner som utvärdering av lektionen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen.

- **Feodalism:** Beskriv hästen som en samlande och hierarkisk struktur i samhället under medeltiden. Bekanta eleverna med hur makten var uppdelad mellan kungar, adeln och lägre klasser.
- **Kristendomens påverkan:** Undersök hur kristendomen formade de moraliska och kulturella värderingarna i det svenska samhället. Ta upp exempel på kyrkans inflytande på lagar och regler.
- **Samverkan och konflikter:** Diskutera hur olika grupper i samhället, som bönder och adeln, samverkade och vilka konflikter som kan ha uppstått ur dessa relationer.
- **Ekonomiska förändringar:** Gå igenom hur handel och jordbruk förändrades under medeltiden, vilka effekter det fick på välbefinnande och maktbalans.
- **Avtryck på dagens samhälle:** Reflektera över hur medeltida händelser går att se i dagens samhälle, intressen och traditioner.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Feodalism	Ett samhällssystem där makt och jordäggande är centraliserat i en hierarkisk struktur.	Kommer från latin "feodum", vilket innebar jord eller egendom.
Kristendom	En monoteistisk religion som grundades på Jesu liv och läror.	Från grekiska "christianos", vilket betyder "anhängare till Kristus".
Adeln	En samhällsklass med privilegier, ofta ärftliga, i medeltida samhället.	Kommer från tysk "adel", vilket innebär ädelt eller nobelt.
Biskop	En högre präst som leder en grupp församlingar i ett stift.	Från grekiska "episkopos", vilket betyder övervakare.
Hertig	En titel för en adelsman som är överhuvud för en hertigdöme.	Från latin "dux", vilket betyder ledare.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vi se avtrycken från feodalismen i dagens samhälle? Diskutera både positiva och negativa aspekter.
- B. Vilka fördomar eller missuppfattningar finns det kring medeltiden, och hur kan de påverka vår förståelse av historien?
- C. Om du skulle kunna välja att leva i en medeltida tid eller nutid, vad skulle du välja och varför? Vilka faktorer skulle påverka ditt val?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där de får i uppdrag att skapa en tidslinje över viktiga händelser under medeltiden i Sverige. Varje grupp får ett eller flera specifika årtal och händelser att fokusera på, inklusive kristnandet av Sverige och olika feodala strukturer. Tidslinjen ska illustreras med bilder samt korta beskrivningar av varje händelse. När grupperna är klara får de presentera sina tidslinjer för klassen.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad kännetecknar feodalismen?	En hierarkisk maktstruktur.
2. Vilken roll spelade kyrkan under medeltiden?	De var en maktfaktor och påverkade lagen.
3. Hur påverkade kristendomen svenska folket?	Genom att sprida värderingar och normer.
4. Vilka konflikter kan ha uppstått i ett feodalt samhälle?	Maktkonflikter mellan adel och bönder.
5. Vilken betydelse hade handel under medeltiden?	Den ledde till ekonomisk tillväxt.
6. Ge exempel på hur medeltiden fortfarande påverkar oss idag.	Traditioner som fortsätter i kulturen.
7. Vad är en biskops uppgift?	Att leda en församling och sprida kristendomen.
8. Känslor mot medeltiden – skrämmande eller fascinerande?	Både och, beroende på perspektiv.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en berättelse om en person som levde under medeltiden. Berättelsen ska fokusera på personens liv, yrke, relationer och konflikter i samhället. Eleverna ska ange tre sidor A4, och skriv stilen ska vara i första person.

Citat

"Historia är en lektion i mänsklighetens katastrofer, men också i dess triumfer." – Margaret MacMillan, 2009. Detta citat understryker vikten av att studera historien, inte bara för att lära sig av misstagen men även för att förstå vad som gör oss mänskliga.

Tags: [Lektion](#)